I sag 170/80

angående en anmodning, som Finanzgericht München i medfør af EØF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag

EINKAUFSGESELLSCHAFT DER DEUTSCHEN KONSERVENINDUSTRIE GMBH

mod

HAUPTZOLLAMT BAD REICHENHALL

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af den fælles toldtarifs position 08.11,

har

DOMSTOLEN (tredje afdeling)

sammensat af præsidenten J. Mertens de Wilmars, dommerne Mackenzie Stuart og U. Everling,

generaladvokat: G. Reischl
justitssekretær: A. Van Houtte

afsagt følgende

DOM

Sagsfremstilling

Forelæggelseskendelsen og de indlæg, der er indgivet i henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen, kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder og skriftveksling

Fra 16. august 1968 til 24. april 1973 importerede sagsøgeren i hovedsagen

morelkirsebær og søde kirsebær fra Jugoslavien, som var konserveret i en blanding af alkohol og vand. Oberfinanzdirektion München havde over for sagsøgeren truffet en bindende tariferingsudtalelse, hvorefter disse produkter henhørte under position 20.06 B I e) 1:

Frugter, tilberedt eller konserveret på anden måde, også tilsat sukker eller alkohol:

...

B. Andre varer:

I. Tilsat alkohol

e) Andre frugter:

1. med indhold af sukker på over 9 vægtprocent,

Denne afgørelse fulgte toldkontoret ved alle indførslerne.

Efter at sagsøgeren havde anfægtet denne tarifering, ophævede Bundesfinanzhof den 16. januar 1973 tariferingsudtalelsen, hvorefter Oberfinanzdirektion den 9. maj 1973 meddelte sagsøgeren en ny bindende toldtariferingsafgørelse, hvorved varen blev henført under position 08.11 D:

Frugter, foreløbigt konserverede (f.eks. med svovldioxidgas eller i saltlage, svovlsyrlingvand eller andre konserverende opløsninger), men i den foreliggende stand uegnede til umiddelbar fortæring:

...

D. Andre varer.

Sagsøgeren forsøgte herefter at få ændret alle de toldafgørelser, som var truffet på grundlag af den ophævede tariferingsudtalelse, og dette er baggrunden for tvisten i hovedsagen, i hvilken Finanzgericht München afsagde den første dom den 26. februar 1975. Denne dom blev ophævet ved Bundesfinanzhofs dom af 26. april 1979, hvorved sagen blev hjemvist til Finanzgericht. Under den fornyede behandling af sagen har Finanzgericht München forelagt Domstolen følgende spørgsmål:

»Hvorledes skulle begreberne 'foreløbigt konserverede' og 'uegnede til umiddelbar fortæring' i den fælles toldtarifs position 08.11 fortolkes og afgrænses i forhold til position 20.06 inden ikrafttrædelsen af Kommissionens forordning (EØF) nr. 1709/74 af 2. juli 1974?«

Retten præciserede i sin kendelse, at den ønskede afklaret, »om kirsebær, der er konserveret i en blanding af vand og ethylalkohol med et alkoholindhold på 10,8-18,1 vægtprocent, skal henføres under position 08.11 eller position 20.06«. Spørgsmålet er vigtigt, idet der kun kan gives sagsøgeren medhold, såfremt toldmyndighederne har tariferet den indførte vare forkert og altså har anvendt en for høj told ved indførslen.

Forelæggelseskendelsen blev registreret på Domstolen den 24. juli 1980.

I henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen er der afgivet indlæg af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber ved Rolf Wägenbaur, Kommissionens juridiske konsulent, som befuldmægtiget,

og af sagsøgte i hovedsagen ved advokat Festge, Hamburg.

Ved kendelse af 19. november 1980 har Domstolen på grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten i medfør af artikel 95, stk. 1 og stk. 2, i procesreglementet besluttet af henvise sagen til tredje afdeling.

II — Indlæg i henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen

A — Kommissionens indlæg

Kommissionen mener, at Domstolen allerede har besvaret det foreliggende spørgsmål i dommen af 20. marts 1980 (Bagusat, forenede sager 87, 112 og 113/79, Sml., s. 1159). Kommissionen erkender, at det afgørende spørgsmål i disse sager var Kommissionens forordning nr. 1709/74 af 2. juli 1974 om tarifering af varer i position 20.06 B I i den fælles toldtarif (EFT L 180, s. 15), men anfører, at Domstolen i nævnte dom direkte behandlede position 20.06 B I i forordning nr. 1709/74, og statuerede, at:

»frugter, der er nedlagt i en blanding af vand og alkohol, og som ikke er uegnede til umiddelbar fortæring, skal henføres under position 20.06 B I i den fælles toldtarif«.

Kommissionen har desuden anført, at selv om forordning nr. 1709/74 ikke havde tilbagevirkende kraft, havde den dog en forklarende værdi, hvorfor intet er til hinder for at anvende den til hjælp ved fortolkningen af de pågældende toldpositioner for så vidt angår perioden forud for dens ikrafttræden. Dette er så meget desto mere berettiget som intet i forelæggelseskendelsen giver grundlag for at ændre den opfattelse, Domstolen indtog for så vidt angår perioden efter ikrafttrædelsen af forordning nr. 1709/74.

Kommissionen har således foreslået, at det forelagte spørgsmål besvares således:

»Inden ikrafttrædelsen af Kommissionens forordning (EØF) nr. 1709/74 af 2. juli 1974 skulle position 08.11 og 20.06 i den fælles toldtarif fortolkes således, at frugter, der er nedlagt i en blanding af vand og ethylalkohol, og som ikke er uegnede til umiddelbar fortæring, skulle henføres under position 20.06 B I i den fælles toldtarif«.

B — Indlæg fra sagsøgeren i hovedsagen

Sagsøgeren i hovedsagen har gjort gældende, at forordning nr. 1709/74 er konstitutiv og ikke kan have tilbagevirkende kraft, sådan som Domstolen har fastslået i dommene af 24. november og af 15. december 1971 (Kurt Siemers, 30/71, Sml. 1971, s. 253; org.ref. Recueil 1971, s. 919, og Gervais-Danone, 77/71, Sml. 1971, s. 343; org.ref. Recueil 1971, s. 1127).

Inden ikrafttrædelsen af forordning nr. 1709/74, og i modsætning til det tilfælde, som Domstolen behandlede i dom af 23. marts 1977 (Gervais-Danone, sag 86/76, Sml., s. 619), var der flere mulige fortolkninger af de pågældende positioner, herunder den fortolkning, som Oberfinanzdirektion anlagde i afgørelsen af 9. maj 1973; disse fortolkninger var logisk set af samme rang og altså juridisk korrekte.

Det var netop for at bringe en ende på den situation, at Kommissionen vedtog forordning nr. 1709/74, som ikke har

tilbagevirkende kraft, hvilket bekræftes af den tidsfrist for ikrafttrædelse af forordningen, som er fastsat i artikel 2.

Sagsøgeren i hovedsagen har således foreslået nedenstående svar på det forelagte spørgsmål:

»Inden ikrafttrædelsen af Kommissionens forordning (EØF) nr. 1709/74 af 2. juli 1974 kunne position 08.11 i den fælles toldtarif, for så vidt angår kriterierne 'foreløbig konserverede' og 'uegnede til umiddelbar fortæring', fortolkes således, at den også omfattede kirsebær til chokoladeindustrien, som var blevet nedlagt i en så svag blanding af vand og ethylalkohol, at blandingen alene sikrede en foreløbig konservering af kirsebærrene, nemlig under deres transport«.

III — Mundtlig forhandling

I retsmødet den 7. maj 1981 har Kommissionen for De europæiske Fællesskaber ved Rolf Wägenbaur, som befuldmægtiget, og sagsøgeren i hovedsagen ved advokat Barbara Festge, Hamburg, afgivet mundtlige indlæg.

Ved denne lejlighed har sagsøgeren gjort gældende, at det problem, der skal løses, ikke er, om den pågældende vare, inden Kommissionens forordning nr. 1709/74 trådte i kraft, skulle tariferes under position 08.11 eller position 20.06, men om afgørelsen af 9. maj 1973 fra Oberfinanzdirektion München, der henførte varen under position 08.11 D, havde bindende virkning for den periode, der var omfattet af denne afgørelse. Sagsøgeren i hovedsagen har anbefalet Domstolen at besvare dette spørgsmål bekræftende. Efter sagsøgerens opfattelse fremgår det af Domstolens praksis, at afgørelsen, som støtter sig på Forklarende Bemærkninger til Bruxellesnomenklaturen, havde bindende virkning. Det modsatte resultat ville i øvrigt være i modstrid med legalitetsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, som anerkendes af Domstolen.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 4. juni 1981.

Præmisser

1 Ved kendelse af 4. juli 1980, indgået til Domstolen den 24. juli 1980, har Finanzgericht München i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelagt et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af den fælles toldtarifs position 08.11.

2 I perioden 16. august 1968 — 24. april 1973 indførte sagsøgeren i hovedsagen (herefter benævnt sagsøgeren) fra Jugoslavien over hundrede partier morelkirsebær og søde kirsebær, som var konserveret i en blanding af

alkohol og vand. Den 16. august 1968 havde Oberfinanzdirektion München over for sagsøgeren afgivet en bindende tariferingsudtalelse, hvorefter disse varer henhørte under position 20.06 B I e) 1 (frugter, tilberedt eller konserveret på anden måde, også tilsat sukker eller alkohol . . .), og i hele perioden blev der betalt told og importafgifter på dette grundlag.

3 Ved dom af 16. januar 1973 ophævede Bundesfinanzhof tariferingsudtalelsen fra 1968, hvorefter Oberfinanzdirektion den 9. maj 1973 over for sagsøgeren afgav en ny udtalelse, ifølge hvilken varen fremover henhørte under position 08.11 D (frugter, foreløbigt konserverede, men i den foreliggende stand uegnede til umiddelbar fortæring: . . .), der var gunstigere for importøren. Imidlertid anmodede sagsøgeren om, at de partier, som var blevet importeret i perioden fra 1968 til 1973, ligeledes blev omfattet af denne gunstigere tarifering. Da Oberfinanzdirektion afslog anmodningen, indbragte sagsøgeren tvisten for Finanzgericht München.

4 Mens sagen verserede, udstedte Kommissionen, efter samstemmende udtalelse fra Nomenklaturudvalget for den fælles toldtarif, forordning nr. 1709/74 af 2. juli 1974 om tarifering af varer under pos. 20.06 B I i den fælles toldtarif (EFT L 180, s. 15). I henhold til forordningens betragtninger har den til formål, for så vidt angår konserverede kirsebær, at afgrænse det indbyrdes anvendelsesområde for henholdsvis position 08.11 og position 20.06 B I. Forordningens artikel 1 bestemmer at »kirsebær, der er nedlagt i en blanding af vand og alkohol, og som er egnet til umiddelbar fortæring, henhører i den fælles toldtarif under pos. 20.06: frugter, tilberedt eller konserveret på anden måde, også tilsat sukker eller alkohol; B. Andre varer: 1. Tilsat alkohol«, hvilket fører til et andet resultat end det, der fremgår af Bundesfinanzhofs dom af 16. januar 1973 og af tariferingsudtalelsen af 9. maj 1973.

5 Under disse omstændigheder har den nationale ret forelagt følgende spørgsmål:

»Hvorledes skulle begreberne 'foreløbigt konserverede' og 'uegnede til umiddelbar fortæring' i den fælles toldtarifs position 08.11 fortolkes og afgrænses i forhold til position 20.06 inden ikrafttrædelsen af Kommissionens forordning (EØF) nr. 1709/74 af 2. juni 1974?«

6 Som antaget af Domstolen i dom af 20. marts 1980 (Bagusat, forenede sager 87, 112 og 113/79, Sml. 1980, s. 1159), fremgår det af udtrykket »frugter, foreløbigt konserverede, men i den foreliggende stand uegnede til umiddelbar fortæring«, der anvendes i position 08.11, at foreløbigt konserverede frugter kun kan henhøre under denne position, hvis de ved den anvendte konserveringsproces er blevet uegnede til umiddelbar fortæring. Det spørgsmål, om de omtvistede varer er bestemt til en senere forarbejdning, er derimod uden betydning for afgrænsningen af anvendelsesområdet for henholdsvis position 08.11 og position 20.06. Heraf følger, at frugter, der er konserverede i en blanding af vand og alkohol, skal henføres under position 20.06 B I, hvis de ikke er uegnede til umiddelbar fortæring.

7 Samme dom fastslår, at selv om de omtvistede varer, efter forbrugernes gængse opfattelse, ikke anses for appetitvækkende og ikke sædvanligvis fortæres umiddelbart, betyder dette ikke, at de pågældende varer alene af den grund er uegnede til fortæring, så længe de kan fortæres umiddelbart uden fare for sundheden. Sagsøgeren har imidlertid ikke gjort gældende, at umiddelbar fortæring af de omtvistede varer, som er bestemt for næringsmiddelindustrien, medfører særlige risici for sundheden.

8 Det bør ligeledes nævnes, at Domstolen i dom af 11. november 1975 (sag 35/75, Bagusat, Sml. 1975, s. 1339) har fastslået, at Kommissionens forordning nr. 1709/74 ikke medførte nogen ændring af ordlyden af position 08.11 og derfor heller ikke af de respektive anvendelsesområder for denne position og position 20.06 B I e) 1. Det følger heraf, at tariferingen, i henhold til denne forordning, af kirsebær nedlagt i en blanding af vand og ethylalkohol under position 20.06, er i overensstemmelse med en korrekt fortolkning af de respektive anvendelsesområder for position 08.11 og position 20.06, således som det allerede fremgår af den fælles toldtarif som affattet i forordning nr. 950/68 af 28. juni 1968.

9 Det forelagte spørgsmål vil derfor være at besvare således, at position 08.11 ved at anvende formuleringen »frugter, foreløbigt konserverede, men i den foreliggende stand uegnede til umiddelbar fortæring« kun omfatter varer, hvis konserveringsform har gjort dem uegnede til umiddelbar fortæring i den foreliggende stand uden fare for sundheden.

10 Under hensyn til de af sagsøgeren under domsforhandlingen fremførte argumenter findes det endvidere at måtte bemærkes, at i tilfælde af, at den nationale ret på grundlag af ovennævnte fortolkning af position 08.11 måtte konstatere, at tariferingsudtalelsen af 9. maj 1973 er uforenelig med fællesskabsretten, tilkommer det den at drage de nødvendige konsekvenser.

Vedrørende sagens omkostninger

11 De udgifter, der er afholdt af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres.

Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (tredje afdeling)

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt den af Finanzgericht München ved kendelse af 4. juli 1980, for ret:

Begrebet »frugter, foreløbigt konserverede ... men i den foreliggende stand uegnede til umiddelbar fortæring«, i position 08.11, omfatter kun varer, hvis konserveringsform har gjort dem uegnede til umiddelbar fortæring i den foreliggende stand uden fare for sundheden.

Mertens de Wilmars Mackenzie Stuart Everling

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 8. juli 1981.

A. Van Houtte
Justitssekretær

J. Mertens de Wilmars
Præsident